

SOCIAL TRÄNING

Av: Kerstin Eriksson, 1999

Varje hundägare får lära sig att sin hund behöver få social träning. Dvs den ska kunna till exempel vistas på gator och torg med buller och liv, åka kommunalt (i sällskap med husse eller matte förstås), umgås med främmande människor och kunna vara i närheten av andra hundar och djur. Allt detta utan att den ska känna sig rädd eller orolig. Fast ibland undrar jag om inte även vi människor behöver denna sociala träning.

Något jag fövånades över när jag var nybliven hundägare var att det tydligen är helt egalt att skälla ut och/eller anklaga någon utan minsta anledning bara för att denne håller en hund i ett koppel.

Det är en tid då jag tyckte det var direkt obehagligt att gå ut med min hund där jag visste att andra människor vistades. Jag önskade att man kunde som i "Star-Trek" eller andra science-fiction filmer "beama" sig direkt bort till skogen för hundpromenaden. (Speciellt om hunden hade ont i magen.) Men tyvärr, i verkligheten (än så länge) är man tvungen att både börja och sluta promenaden hemmavid.

När jag gick med min hund på trottoaren iakttog jag alltid människorna jag mötte för att försöka utrona vilken eller vilka som plötsligt, utan för mig veterligen anledning, skulle skälla ut mig. Men jag förstod ganska snart att det syns inte utanpå vilka som var hundmotståndare.

Jag glömmer aldrig den propra pensionärs-damen iklädd hatt och kappa med pälskrage. I handen bar hon en elegant damväska med knäppe. Jag såg på avstånd hur hon tittade på min hund. Jag var helt övertygad om att nu ska jag få en utskällning för något.

Döm till min förvåning när hon sätter sig ned på huk och börjar gulla med min lilla mellanpudel. Vi hade ett långt samtal om hundar och pudlar och allt där omkring. Detta var första gången och antagligen sista gången vi talades vid.

Jag minns också en annan pensionärsdam. Hon hade varit och storhandlat. Hon bar på två till synes mycket tunga matkassar. Jag går på andra sidan gatan på väg hemåt från hundpromenaden. Min hund beslöt att han behövde ytterligare en gång. Så han gick in en bit på gräsplätten bredvid trottoaren för att göra ifrån sig.

Tanten med de tunga matkassarna upptäcker detta. Hon stannar för att se på oss. Hon väntar. Och så gör jag.

(Till saken hör att min hund är "felkonstruerad" i rumpan. Det som skall ut hittar inte alltid raka vägen ut. Så det tar lite längre tid än vad som är normalt. Men min hund tycks inte ha några större problem med detta så att en operation är nödvändig. Däremot tycks alla dessa självutnämnda hundbajspoliser ha problem med min hunds handikapp. Det är inte varje gång det kommer något vid min hunds toalettbesök. Och jag vägrar låtsas plocka upp något som *inte existerar!* Jag har, tro't eller ej, större förståelse för de som bara låtsas plocka upp något som *faktiskt finns.*)

Min hund får nu syn på en annan hund en bit bort. Fortfarande sittandes i toalettställning spanar han in den främmande hunden. Han glömmer helt bort att koncentrera sig på det han egentligen skulle göra. Tanten med matkassarna väntar och väntar och väntar. Av hennes nu mycket vita knogar att döma börjar matkassarna kännas obehagligt tunga. Hon försöker ständigt få nytt grepp runt handtagen.

Äntligen är min hunds toalettbestyr klart. Samtidigt som jag tar fram bajspåsen vänder tanten sig om och går trött och utmattad därifrån.

Jag förundras över alla dessa självutnämnda hundbajspoliser har ork att lägga ned så mycket tid och energi på denna skitsak.

EN SKIT-SAK

Min bror berättade att han hade en diskussion med en bekant. (Också pensionär faktiskt. Hm?) Mannen var mycket upprörd över kvarlämnade hundvisistkort. "Och tänk", utbrast han bestört, "alla barn som råkar trampa i hundlorten. Det är inte trevligt det inte!"

"Nej, det är det inte", höll min bror lugnt med, "men barn (i krigshärjade länder) som råkat trampa på en landmina skulle nog varit jäkligt glada om det varit hundlort istället. För då skulle de bara kunnat springa hem för att skölja bort det. Ja, om de har vatten hemma det vill säga!"

(Självklart tycker jag man ska plocka upp efter sin hund. För det ser inte trevligt ut och det kan sprida smitta. Men det finns faktiskt värre saker här i världen.)

GALLUP

En man (i pensionärsåldern. Eh) hejdar mig där jag går med min hund på trottoaren. "Du plockar väl upp efter din hund?", frågar han mig vänligt men bestämt. Av ren förvåning svarar jag lika vänligt och bestämt "Javisst! Självklart!" Mannen var tydligen nöjd med mitt svar så han går därifrån.

Jag däremot började fundera på detta. Jag menar om någon skulle ägna sig åt att stoppa folk på gatan och ställa frågor såsom: "Betala du för alla varor du tar hem från affären?!", "Överskrider du hastighetsbestämmelserna?!", "Ställer du bilen på handikappsparkeringar?!" eller "Kör du onykter?!" utan att först varken presentera sig eller förklara att man jobbar på en vetenskaplig undersökning på uppdrag av Sifo, någon dagstidning eller från någon skola skulle denne troligtvis förr eller senare bli stämd för förtal.

Men mot hundägare får man uppenbarligen uppföra sig på detta vis!

Efter det jag har skaffat hund har jag fått större förståelse för den frustration som människor som på något vis avviker från mängden måste känna för sina medmänniskors fördomar. Fördelen med att vara hundägare är att jag faktiskt kan lämna hunden hemma. Och när jag då går ut blir jag fullt accepterad av den stora massan.

TORGET ELLER GRÄSFJUNEN

Numera är min hundflock utökad till tre hundar. Alla är med mig på jobbet. Minstingen är i stort behov av denna sociala träning. Därför låter jag ibland bilen stå hemma. Jag och hundarna tar en promenad till arbetet. Följaktligen måste vi också gå hem för att hämta bilen för att ta oss till skogen för den dagliga skogsturen.

Denna dag beslöt jag att gena över torget på hemvägen. Fast jag egentligen tycker det är lite småjobbigt. Valpen går bakom mig. Ständigt beredd för att parera alla hemskheter som kan dyka upp. Till exempel kundvagnar, inlines-åkare och vackra blomsterdekorationer (!).

När vi har kommit mitt på torget blir det tvärnit i valpens koppel. Jag vänder mig om för att se vad som står på. Precis bakom oss gick tydligen en äldre dam. Även hon blev tvungen att tvärnita. När hon upptäcker vad som kommer ur min lilla valps bakdel blir hon som förstenad. Hon stirrar

oavbrutet på valpen. Av hennes ansiktsuttryck att döma var detta det vidrigaste och mest vämjelsefulla hon någonsin sett i hela sitt liv. Tanten står kvar helt paralyserad.

Just när jag tänkt fråga varför hon stannat vaknar hon upp ur sin trans, och går hastigt förbi. "Det är alldeles för mycket hundar!", muttrar hon högt för sig själv när hon passerar. Jag har svårt att hålla tyst. "Hur menar du då?", ropar jag efter henne så vänligt man nu kan när man höjer rösten. Otroligt nog vänder hon tillbaka (annars brukar dessa självutnämnda hundbajspoliser säga något dumt för att sedan fort försvinna därifrån så att man varken hinner förklara eller försvara sig.)

"Det är alldeles för mycket hundar!", upprepar tanten. "Ja, du plockar i alla fall upp", fortsätter hon när hon ser att jag vant tar fram bajspåsen, "men du ska inte gå här! Du ska gå på gångvägarna längs kanalen!", uppmanar hon mig. "Nu är det så", säger jag, "att vi ska till skogen, men då måste vi ha bilen. Och den står där borta!" Jag pekar mot andra sidan torget. Sedan fortsätter jag med något som jag visste på förhand tanten aldrig skulle förstå. "Och lilla valpen behöver social träning, så att när han blir vuxen kan..." "Det är alldeles för mycket hundar!", avbryter tanten mig och försvinner snabbt från platsen.

Jag fick aldrig reda på om hon tyckte att jag personligen hade för många hundar eller om hon tyckte det fanns för många i allmänhet.

Två dagar senare tar jag bilen till jobbet. Den står parkerad på personalparkeringen på andra sidan järnvägen. Jag och hundarna går längs rälsen på den ny-asfalterade gångvägen. Utmed gångvägen har man lagt ut en cirka halvmeters bred jordsträng. Jag tittar förstrött på när hundarna nosar i gräset. Jag är trött efter en lång arbetsdag. Jag lägger knappt märke till människorna som passerar bakom min rygg.

Plötsligt far en man upp mot mig. "Hundarna förstör det nysådda gräset!!!", säger han anklagande. Min första tanke är att det är någon kundbekant från affären som vill skämta med mig. Men när jag vänder mig om ser jag en helt främmande pensionär. (Obs! Jag har absolut inget emot pensionärer. Jag är helt inställd på att själv bli en när jag blir stor.) Mannen är fullt allvarlig.

"Vad säger du?", frågar jag lugnt. "Hundarna förstör det nysådda gräset!", upprepar han sig. "Är det nysått gräs här?", undrar jag.

Mannen sätter sig ned på huk. Han klappar ömt ett par gräsfjun som spirar upp i den nyss ditlagda jordsträngen. "Här är det nysått gräs!", upplyser mannen mig. "Och du menar att hundarna förstör detta?", frågar jag. "Jo!!", svarar mannen.

Jag lägger märke till ett fotavtryck i jorden. Jag pekar på detta och utbrister förvånat: "Men titta där! Ett människospår! Och där! Ett människospår till! Och där...!"

Mannen försvann lika tyst och snabbt som han dök upp. Det mest komiska med denna historia är att två dagar senare påbörjades ett större arbete vid järnvägen. Där de två gräsfjunen var är nu istället en stor grop med tillhörande ännu större jordhög. Alltihopa är inhägnat med ett högt arbetsplats-stängsel.

DE ALLIERADE

Man får även tampas med de som borde vara sina allierade. De andra hundägarna alltså.

Jag och hundarna är på väg till jobbet. Jag har lite små-bråttom. När jag tycker att hundarna har nosat färdigt i dikesrenen vänder jag mig om för att börja gå över gatan. Då upptäcker jag en kvinna med en dalmatiner på andra sidan gatan. De står precis före avtagsvägen jag har planerat att gå in

på.

Kvinnan iakttar oss. Jag vet sedan tidigare möten att dalmatinern är lite smågruffig, så jag antar att kvinnan undrar vart vi är på väg.

Jag ropar över gatan och den tidiga morgontrafiken att jag hade tänkt gå in på avtagsvägen där hon står. "Jag hade tänkt gå rakt fram!", svarar kvinnan. "Bra", tänker jag, "inga problem. Vi behöver alltså inte mötas"

Fast kvinnan står kvar. "Vill hon att jag ska gå först?", funderar jag. "Konstigt. Det smidigaste vore ju att hon gick först. Men inte mig emot". Eftersom jag har lite bråttom väntar jag bara några sekunder innan jag tar steg mot vägen.

Dalmatinern gruffar till direkt. "Du kan väl vänta!", skriker kvinnan ilsket. "Ursäkta!", ropar jag tillbaka, "Jag missförstod dig bara!" "Du kan väl för sjutton vänta! Det går ju inte med den här hunden!", morrar kvinnan. Jag känner mig nu något förnärad. "Ursäkta!", ropar jag igen, "Jag missförstod dig!" När det inte kommer någon respons från kvinnan blir jag verkligen förnärad. "Godtar du min ursäkt?", envisas jag. "Jo!", svarar dalmatinerkvinnan torrt. "Tack!", svarar jag med eftertryck.

När de har passerat går hundarna och jag in på avtagsvägen. När vi kommer fram till gångvägen svänger vi av till vänster mot centrum. Till min lilla valps förskräckelse står det en minilastbil parkerad uppe på grässlätten. På flaket står tre svarta fyllda sopsäckar.

"Aldrig! Aldrig jag går förbi denna hiskeliga tingest med dessa hemska varelser på flaket!", visar valpen räddhågat. Trots att jag har lite bråttom bestämmer jag mig för att offra några minuter på att vara pedagogisk istället för att med våld dra förbi valpen eller att bära honom. Jag lockar honom närmare lastbilen så långt det går. Men till slut är det tvärstopp. Då går jag fram för att ta på sopsäckarna för att visa att matte törs. De är inte farliga.

Jag har nu sett att dalmatinerkvinnan har gått runt ödestomten och är på väg mot oss. Jag är helt övertygad om att eftersom de uppenbarligen inte vill vara i närheten av oss, så kommer de att gå in direkt till vänster på avtagsvägen vi kom ifrån.

När jag ska ta på sopsäckarna når jag inte ända fram. Det fattas en och en halv decimeter. De två vuxna hundarna har nu upptäckt dalmatinern så deras koppel stramar. Eftersom jag är helt säker på att de inte kommer smita dit släpper jag kopplarna så att jag når fram till sopsäckarna. Mycket riktigt struntar de i dalmatinern. Istället blir de mycket nyfikna vad matte egentligen håller på med. Jag tar deras koppel.

I ögonvrån ser jag till min förvåning att dalmatinerkvinnan har gått förbi avtagsvägen. Hon och hennes hund står nu stilla och iakttar oss. "Undrar varför?", tänker jag, "Väntar hon på att jag ska fortsätta gå eller är hon nyfiken om valpen ska våga sig fram till lastbilen?" Hur som helst bryr jag mig inte. Vill hon titta på oss, så gärna för mig.

Äntligen är valpen tillräckligt övertygad att de fyllda sopsäckarna inte är pudelätande utomjordingar utan vanliga sopsäckar fyllda med sopor. Något som valpen annars är väldigt förtjust i till mattes förtret. Hundarna och jag går ut på gångvägen för att gå förbi lastbilen.

"JA! MEN GÅ DÅ!!!", ryter en arg röst bakom mig. Jag vänder mig om för att se vad det är. Dalmatinerkvinnan fåktar med armarna. "JA, MEN GÅ DÅ!!!", gormar hon mot oss. Nu ilsknar jag till ordentligt. Jag går tillbaka upp på grässlätten bakom lastbilen. "Det är bara att gå förbi det!", skriker jag oförstående. "Alla har inte lika gott om tid som du!", säger kvinnan ilsket när hon och sin hund kommer närmare. "Det är bara att gå förbi! Jag får väl för sjutton stå där jag vill!", svarar jag minst lika ilsket.

När de ska passera gruffar dalmatinern till men kvinnan tillrättavisar den vant. Hunden går närmast mig och mina hundar. Den går förbi som ett tänt ljus utan en blick åt mitt och mina hundars håll.

Min bror råkar komma gående. "Vad är det som står på?", undrar han eftersom han har hört de arga ordväxlingarna. Jag får utlopp för min ilska och berättar högljutt hur dum dalmatinerkvinnan var. (Jag tyckte det var ett extra plus att min bror råkade komma, eftersom kvinnan nu kunde tro att jag väntade på honom. Vilket jag alltså inte gjorde.)

Till min förvåning ser jag att kvinnan svänger av direkt till vänster. "Men", undrar jag till min bror, "om hon nu skulle dit, varför gick hon inte in till vänster redan innan huset, så att hon slapp mig och mina hundar?" Detta är för mig ännu en gåta. (Jag har träffat på Dalmatinerkvinnan både före och efter denna händelse. Då har hon verkat vara både trevlig och en tämligen normal människa. Hon måste ha haft en ovanligt dålig morgon denna dag.)

Min bror och jag går åt var sitt håll. Jag och hundarna fortsätter mot jobbet. Just när jag ska gå in till butiken hör jag två ljusa flickröster bakom min rygg. "Man får inte ha hundar i centrum!", upplyser rösterna mig lite retsamt. Jag stelnar till. Vänder mig sakta om för att se varifrån rösterna kom. De enda kandidaterna var två flickor i 10 - 12 års åldern som sitter på staketet vid järnvägsstationen. När de ser att jag tittar på dem, springer de snabbt därifrån. Jag går in till affären med en djup suck.

Hm?!

För en tid sedan var jag och hundarna på promenad längs gångvägarna. Min springer spaniel har den egenheten att när han behöver göra ifrån sig gör han det på sekunden. Denna gång mitt på uppfarten till en villa-tomt. När jag väntar på att han ska bli klar, suckar jag djupt för mig själv över hans brist på blygsamhet.

Jag plockar upp och börjar gå därifrån. Då hör jag en röst ropa bortifrån huset. Jag låtsas inte höra. "Jag plockade ju upp!", tänker jag surt för mig själv när jag fortsätter bortåt. En tant kommer springande nedför uppfarten. Hon ropar något ohörbart. Med en suck vänder jag om för att höra vad hon vill.

"Du kan slänga påsen i vår soptunna om du vill!", säger kvinnan. "Va?!", säger jag. "Jo, om du vill kan du slänga påsen i vår soptunna. Men ta den närmsta för den andra är gammal och används inte!", förtydligar tanten vänligt. "Åh, tack!", säger jag förvånat. Jag slänger påsen. Innan jag fortsätter promenaden hinner jag haspla ur mig ett "Tack och hej!". Jag går därifrån. Något förbryllad.